

Indholdsfortegnelse

DEL 1: TINGSRET – GRUNDLÆGGENDE PROBLEMER

Kapitel I – Faget ejendomsret og ejendomsrettens genstand

1. Eksempler på tingsretlige problemer	17
1.1. Eksempel 1 – Rembrandtmaleriet	17
1.2. Eksempel 2 – Restgælden i bilen	17
1.3. Generalisering af eksemplerne	18
1.4. Plan for fremstillingen - tingsrettens almindelige og specielle dele	21
1.5. Om anvendelsen af fremmed ret i fremstillingen.....	23
2. Tingsret, ejendomsret og obligationsret – ejendomsret som et fag	24
2.1. Faginddelingen i det juridiske studium	24
2.2. Tinglige og obligatoriske rettigheder m.v.	25
2.3. Formueret i stedet for obligations- og tingsret?	29
2.4. Om afgrænsningen i denne bog	31
3. Sondringen mellem statisk og dynamisk tingsret	31
4. De tingsretlige objekter (ejendomsrettens genstand)	33
4.1. Formuegoder	38
4.2. Fast ejendom	41
4.3. Løsøre	42
4.3.1. Motorkøretøjer	43
4.3.2. Skibe	44
4.3.3. Luftfartøjer	45
4.3.4. Andet løsøre (almindeligt løsøre)	46
4.4. Fordringer	46
4.4.1. Gældsbreve	48
4.4.2. Andre fordringer end gældsbreve	50
4.5. Penge	52
4.6. Immaterielle rettigheder	55
4.7. It-rettigheder (kort)	57
5. International privatret – det tingsretlige lovvalg	58

Kapitel II – Rettighedsbegreb, ejendomsrettens overgang og rettighedssubjekter

1. Ejendomsret som en rettighed	61
1.1. Fuldstændig ejendomsret	61
1.2. Begrænsede rettigheder	65
1.2.1. Begreb	65
1.2.2. Kort om de begrænsede rettigheder	68
1.2.2.1. Brugsrettigheder	68
1.2.2.2. Servitutter	69
1.2.2.3. Grundbyrder	70
1.2.2.4. Pant	71
1.2.2.5. Ejendomsforbehold	73
1.2.2.6. Tilbageholdsret (retentionsret)	74
1.3. Ejendomsrettens grænser	74
1.3.1. Almindelige grundsætninger	74
1.3.2. Indskrænkninger ved eller i henhold til lov	77
1.3.2.1. Ekspropriation og erstatningsfri regulering	77
1.3.2.2. Kreditorforfølgning	77
1.3.3. Båndlæggelse	80
2. Ejendomsrettens overgang	80

kapitel0.indd - 10/01/2009 11:01

2.1. Problemstilling	80
2.2. Erhvervelsesmåder	82
2.2.1. Oprindelig erhvervelse	82
2.2.2. Derivat (afl edt) erhvervelse	83
2.2.3. Ekstinktiv erhvervelse	84
3. Tingsrettens rettighedssubjekter	85
3.1. Aftaleerhververe	85
3.2. Kreditorer	87
3.3. Arvinger	87
3.4. Hjemmelsmanden	88
3.5. Andre rettighedssubjekter	88
4. Samspillet mellem tingsretten og offentlig ret.....	89
5. Nogle eksempler	92

DEL 2: DYNAMISK TINGSRET

Kapitel III – Grundlæggende problemer

1. Dynamisk tingsret og tredjemandsproblemer	99
1.1. Tredjemandsproblemer	99
1.2. B's forhold til A's successorer (dobbeltsuccessionen)	102
1.3. B's forhold til A's hjemmelsmand (hjemmelskonfl ikten)	104
1.4. Inter partes-forholdets (A-B) betydning over for tredjemand	105

kapitel0.indd - 10/01/2009 11:01

2. Nogle almindelige tingsretlige begreber	107
2.1. Hvornår har B tingsretlig retsbeskyttelse?	108
2.2. Vindikation og ekstinktion	111
2.3. Negotiabilitet (omsættelighed)	114
2.4. Omstødelse	115
2.5. Forholdet mellem regler om gyldighed, ekstinktion og omstødelse	116
2.6. Kort om rettigheder og indsigelser	118
2.7. Om præklusion af rettigheder (over for dødsboer/arvinger)	118
3. Løsning af tingsretlige konfl iker – hensynsafvejning	119
3.1. Der skal være en tingsretlig konfl ikt	119
3.1.1. Hvornår foreligger en tingsretlig konfl ikt?	119
3.1.2. Kun ekstinktion i det omfang, der er konfl ikt	125
3.2. Grundhensyn ved tingsretlig konfl iktløsning	127
3.2.1. Løsningsmuligheder	127
3.2.2. Overordnede hensyn	129
3.2.2.1. Hensynsafvejningen	129
3.2.2.2. Tidsprioriteten – først i tid, bedst i ret	129
3.2.2.3. Ekstinktion efter en enkel formel?	131
3.2.2.4. Rettighedsobjektets beskaffenhed	135
3.2.2.5. Karakteren af den ret, der søger retsbeskyttelse	135
3.2.2.6. Søges retsbeskyttelse over for aftaleerhververe, kreditorer eller arvinger?	136
3.3. Tingsretlige momenter ved løsning af konkrete tredjemandsproblemer	138
3.3.1. Almindelige overvejelser: Bevis, sikringsakter, prioritetskonstatering, offentlighed og rådighedsberøvelse	138
3.3.2. Dobbeltsuccessionen	140
3.3.2.1. Dobbeltsuccessionen – successor som aftaleerhverver	141
3.3.2.2. Dobbeltsuccessionen – successor som kreditor	145
3.3.2.3. Dobbeltsuccessionen – successor som arving	146
3.3.3. Hjemmelskonfl ikten	147

3.3.3.1. Hjemmelskonflikten – B som aftaleerhverver	147
3.3.3.2. Hjemmelskonflikten – B som kreditor	152
3.3.3.3. Hjemmelskonflikten – B som arving.....	153
3.4. Tingsretlige regler er ufravigelige (præceptivitet)	153
3.5. Retsstillingen for »taberen« i en tingsretlig konflikt	156
4. Nogle eksempler	157

kapitel0.indd - 10/01/2009 11:01

Kapitel IV – Retsvænsregistre – tinglysning og anden registrering

1. Registre – formål og virkning	165
1.1. Indledning	165
1.2. Grundlæggende principper i retsvænsregistre	166
1.3. Retsvirkninger af registrering i retsvænsregistre	170
1.3.1. Prioritetsvirkning	170
1.3.2. Gyldighedsvirkning	171
1.3.3. Legitimationsvirkning	172
2. Tingbogen – fast ejendom	174
3. Bilbogen – motorkøretøjer	175
4. Personbogen – almindeligt løsøre	177
5. Andelsboligbogen	178
6. Skibsregisteret	180
7. Luftfartøjsregisteret	181
8. Registrering i en værdipapircentral	182

Kapitel V – Tredjemandskonflikter – B som aftaleerhverver

1. Afgrænsning af den videre fremstilling	185
2. Dobbeltsuccessionen (B i forhold til A's successorer)	185
2.1. B's beskyttelse over for A's aftaleerhververe	185
2.1.1. Udgangspunktet – først i tid, bedst i ret	185
2.1.2. En undtagelse: Senere erhververs ekstinktion	191
2.1.3. Generalisering – almindelige ekstinktionsbetingelser	198
2.1.3.1. Gyldig aftale m.m.	200
2.1.3.2. God tro	201
2.1.3.3. Besiddelse hos overdrageren (mellemedet A)	205
2.1.3.4. Rådighedsberøvelse.....	208
2.1.3.5. Hensynsafvejning – uforsigtighed, passivitet, legitimation m.v.	213
2.2. B's beskyttelse over for A's kreditorer	225
2.2.1. Indledning	225
2.2.2. De grundlæggende hensyn	227
2.2.3. Teorien om bindende individualisering	229
2.2.4. Teorien om normal individualisering	233
2.2.5. Retspraksis om B's kreditorbeskyttelse	238
2.2.6. Konklusion – bindende individualisering	246
2.2.7. Betydningen af de obligationsretlige regler om species- og genuskøb	249
2.2.8. Særlige tilfælde – bestillingskøb m.v.	253
2.2.8.1. Problemstillingen	253
2.2.8.2. Købers krav om færdiggørelse	254
2.2.8.3. Udgangspunktet: Bindende individualisering	257
2.2.8.4. Bestillingskøb af standardvarer (genus)	257
2.2.8.5. Bestillingskøb af tilpassede varer (species)	259

kapitel0.indd - 10/01/2009 11:01

2.2.8.6. Køb af hele sælgerens produktion	260
2.3. B's beskyttelse over for A's arvinger	264
2.4. Nogle eksempler	267
3. Hjemmelskonflikten (B i forhold til hjemmelsmanden)	274
3.1. Indledning – grundlæggende hensyn	274
3.2. Aftaleretlige indsigelser	275
3.2.1. Svage aftaleretlige indsigelser og bristede forudsætninger	276
3.2.2. Stærke aftaleretlige indsigelser	280
3.3. Berigelseskriminalitet og lignende	283
3.4. Betroelsestilfælde	287
3.5. Kontant- og ejendomsforbehold	290
3.5.1. Kontantforbehold	294
3.5.2. Ejendomsforbehold	296
3.5.2.1. Almindelige gyldighedsbetingelser	298
3.5.2.2. Kreditaftalelovens gyldighedsbetingelser	309
3.5.2.3. Tingsretlige virkninger af et gyldigt ejendomsforbehold	314
3.5.2.4. Særlige betingelser i kreditaftaleloven for sælgers tilbagetagelse og fyldestgørelse	317
3.5.3. Kort om konsignation	319
3.5.4. Forhandlergrundsætningen	323
3.5.5. Kort om transport i sælgers rettigheder ved salg med ejendomsforbehold	329
3.6. Nogle eksempler	331

Kapitel VI – Tredjemandskonflikter – B som kreditor

1. Dobbeltsuccessionen	343
1.1. B's beskyttelse over for A's aftaleerhververe	345
1.1.1. B som udlægshaver	345
1.1.1.1. Almindeligt løssøre	345
1.1.1.2. Motorkøretøjer	350
1.1.2. B som konkurskreditor (kort)	351
1.2. B's beskyttelse over for A's andre kreditorer	352

kapitel0.indd - 10/01/2009 11:01

1.2.1. B som udlægshaver	352
1.2.1.1. Almindeligt løssøre	352
1.2.1.2. Motorkøretøjer	355
1.2.2. B som konkurskreditor (kort)	356
1.3. B's beskyttelse over for A's arvinger	356
1.4. Nogle eksempler	358
2. Hjemmelskonflikten (A's kreditorer i forhold til hjemmelsmanden)	362
2.1. Indledning	362
2.2. Sælgers hævebeføjelse i køb	362
2.2.1. Genstanden er ikke overgivet til køberen – sælgerens standsingsret	363
2.2.2. Genstanden er overgivet til køberen	364
2.2.2.1. Kontantforbehold	364
2.2.2.2. Ejendomsforbehold	366
2.2.2.3. Overgivelse efter købers konkurs	367
2.3. Hjemmelsmandens øvrige ugyldighedsindsigelser	368
2.4. Nogle eksempler	374

Kapitel VII – Tredjemandskonflikter – B som arving

1. Indledning	379
---------------------	-----

2. Dobbeltsuccessionen – A's dødsbos forhold til A's andre succesorer	379
2.1. Dødsboets forhold til aftaleerhververe	380
2.2. Dødsboets forhold til kreditorer	380
2.3. Forholdet mellem flere arvinger indbyrdes	382
3. Hjemmelskonflikten – Hjemmelsmandens forhold til A's dødsbo	382

DEL 3: FRA TINGSRETTENS SPECIELLE DEL

Kapitel VIII – Særligt om pant – B som underpanthaver

1. Afgrænsning af fremstillingen af reglerne om pant	387
2. Dobbeltsuccessionen (B i forhold til A's successorer)	388
2.1. B's beskyttelse over for A's aftaleerhververe	388
2.1.1. Sikringsakten er tinglysning – retsvirkninger	388
2.1.2. Gyldighed, beskrivelseskrav og formkrav	390
2.1.3. B's forhold til A's underpanthavere	392
2.1.4. B's forhold til A's andre aftaleerhververe	396
2.2. B's beskyttelse over for A's kreditorer	407
2.2.1. Sikringsakten er tinglysning	407

kapitel0.indd - 10/01/2009 11:01

Indholdsfortegnelse

2.2.1.1. Motorkøretøjer	407
2.2.1.2. Almindeligt løsøre	408
2.2.2. Møbellån og lignende omgåelse	409
2.3. B's beskyttelse over for A's arvinger	412
3. Hjemmelskonflikten (B i forhold til hjemmelsmanden)	412
4. Kort om håndpant	413
5. Nogle eksempler	415
Forkortelser	421
Litteratur	422
Domsregister	426
Lovregister	429
Stikordsregister	437